

Novela Trestného poriadku môže pomôcť vyriešiť kritiku aplikácie kolúznej väzby

Novela Trestného poriadku môže pomôcť vyriešiť kritiku aplikácie kolúznej väzby súdmi. Uviedla to sudcovská iniciatíva [Za otvorenú justíciu \(ZOJ\)](#), ktorá považuje predloženú novelu za dobre nastavenú, pretože spresňuje doterajšiu právnu prax.

Ako vysvetlili, na základe novely nebude stačiť len hypotetický dôvod kolúznej väzby, teda len dôvodné podozrenie, že by obvinený tak mohol konať, ale musí byť preukázané jeho konkrétne konanie v tomto smere. Podľa ZOJ novela posilní právo obvinených na obhajobu a ich ochranu pred ich nedôvodným trestným stíhaním. Agentúru SITA o tom informovala [Katarína Javorčíková](#) z iniciatívy ZOJ.

Prísnejšie podmienky ako pri odsúdených

„Za správne považujeme aj časové obmedzenie trvania kolúznej väzby na päť mesiacov s presne určenými výnimkami z tohto obmedzenia. Kolúzna väzba je najviac citelným zásahom do osobnej slobody a života obvinených, a podmienky jej výkonu sú u nás prísnejšie ako výkon trestu právoplatne odsúdených osôb,“ doplnila ZOJ.

Iniciatíva skonštatovala, že podmienky výkonu väzby sú na Slovensku neprimerane tvrdé a nezodpovedajú povinnosti štátnych orgánov v čo najmenšej miere zasahovať do základných ľudských práv a slobôd.

„Výkon väzby by mal zodpovedať tomu, že sa vzťahuje z právneho hľadiska na stále nevinné osoby až do momentu ich právoplatného odsúdenia. Obrazne povedané, výkon väzby by mal mať povahu prísnejšieho režimu ako v civilných zariadeniach štátnej karantény počas doby pandémie, čo by zodpovedalo postaveniu síce trestne stíhaných, ale zatiaľ neodsúdených osôb,“ objasnila ZOJ.

Súdy budú skúmať možnosti náhrady väzby

Novela zavádza aj povinnosť súdu preskúmať možnosť nahradiť väzbu inštitútmi náhrady väzby. Iniciatíva vysvetlila, že aj doposiaľ mali súdy povinnosť vždy preskúmať aj bez návrhu možnosti nahradenia väzby v konkrétnych prípadoch dohľadom mediačného alebo probačného úradníka a aj pomocou elektronických náramkov.

Na návrh obvinených skúmali, či by účel väzby mohol byť naplnený písomným prísľubom obvineného správať sa určeným spôsobom a zložením finančnej kaucie. *„Novela by túto prax mohla zmeniť len v tom smere, že by sa obligatórne preskúmavali všetky možnosti náhrady väzby,“* uzavrela ZOJ.

[Ministerstvo spravodlivosti SR](#) 15. apríla zaradilo do medzirezortného pripomienkového konania novelu Trestného poriadku. Cieľom návrhu je upraviť lehotu trvania kolúznej väzby. Pripomienkovanie návrhu končí 6. mája.